

Geen concessies aan kwaliteit

De hervormde gemeente De Fontein in Nijkerk koos voor een professionele, hoogwaardige voorziening voor geluid en beeld. Schaapsound maakte wat Nijkerk vroeg.

Op 18, 19 en 20 maart vindt de officiële opening plaats van kerkgebouw De Fontein, een nieuw, spraakmakend kerkgebouw in Nijkerk. Het is een veelkleurig, doordacht gebouw, ontworpen door Mari Baauw van Royal Haskoning. Het geluid in de nieuwe kerkzaal zal perfect zijn. Deze gemeente vroeg bij de nieuwbouw van haar kerk advies aan een extern bureau, Peutz, een van de grootste akoestische adviesbureaus in Nederland. Peutz berekende wat er nodig was om van de kerkzaal een akoestisch kloppende ruimte te maken. Daarnaast begeleidde het bureau de gemeente bij het maken van een bestek en de aanbesteding van de installaties voor beeld en geluid. Naast klinkend geluid brengen nu drie camera's via de hoogwaardige installatieprojector een haarscherp beeld op de projectiewand in breedbeeldformaat. Ook als je achterin zit, kun je goed zien wat er voorin de kerk gebeurt.

De Fontein

De Fontein is een hervormde gemeente binnen de Protestantse Kerk in Nederland, met ruim 500 pastorale eenheden, waaronder flink wat jongeren. Arie de Ruiter is ouderling gemeenteopbouw en vice-voorzitter van de kerkenraad. Het kwam goed van pas dat hij eerder met het bijltje had gehakt: als schoolleider was hij betrokken bij de bouw van twee nieuwe schoolgebouwen. In zijn eigen gemeente was hij, als lid van de werkgroep Beeld en Geluid, een van degenen die koos om geen concessies te doen aan de kwaliteit van beeld en geluid. "Wij hielden onze diensten eerst in de aula van een school. Daar maakten wij gebruik van een spraakinstallatie en later van een muziekinstallatie. In onze diensten zijn regelmatig muzikale intermezzo's. Ook hebben wij bij speciale diensten een combo met diverse (elektronische) instrumenten. Daar heb je een goede installatie voor nodig. Wij stelden een programma van eisen op: waar moet onze nieuwe installatie aan voldoen? Peutz keek daarnaar en vertaalde onze eisen naar apparatuur: wat heb je nodig om de kwaliteit te krijgen die wij willen? Aan verschillende bedrijven op dit gebied vroegen wij: vertel ons de missie van uw bedrijf en geef ons referenties van vergelijkbare projecten. Daaruit selecteerden we vijf bedrijven en daaruit weer drie, die wij gevraagd hebben een concrete offerte uit te brengen." Elk bedrijf werd gevraagd twee offertes uit te brengen, één volgens de specificaties

van Peutz en één naar eigen inzicht maar met minimaal hetzelfde resultaat. Nijkerk ging zeker niet over een nacht ijs. Zij wisten wat zij wilden en zij schakelden deskundigen in die hielpen om te krijgen wat zij wilden, voor een aanvaardbare prijs.

Geavanceerd

Schaapsound rolde bij de aanbestedingsprocedure als beste uit de bus. Directeur Klaasjan Schaap: "Wij realiseerden voor de Fontein een systeem dat alles combineert, beeld en geluid. Om te beginnen moet de spraak goed zijn, de kwaliteit daarvan is nu automatisch geregeld en houdt rekening met mensen die luid of juist zachter spreken. Naast de spraak is er tijdens de diensten

hele systeem ontregeld raakte. Dan moest de installateur komen om het weer in orde te maken. Door gebruik van nieuwe technologie in digitale installaties krijg je nu, wat er ook gebeurt, door een druk op de knop alles weer goed." Of het ook kapot kan? Schaap: "De hardware staat veilig in een afgesloten ruimte. Alleen typische gebruiksvorwerpen, zoals een microfoon of een zender, sneuvelen nog wel eens."

Camera's

Werden beamers tot voor kort vooral gebruikt om de liturgie mee te projecteren, waaronder tekst en muziek van de te zingen liederen, nu laten camera's direct op het scherm zien wat er in de kerk gebeurt. Als je dat wilt tenminste, want je kunt

brengen wat er op het liturgische centrum gebeurt. Voor de mensen in de kerk en voor de mensen thuis. Met onze installatie lopen wij vooruit op komende ontwikkelingen; wij zijn er klaar voor!" Schaap: "In de kerkzaal hangen drie bestuurbare camera's, die via een videomixer direct zijn gekoppeld aan de projector en een DVD-recorder. Dit is met name belangrijk vanwege de groeiende aandacht voor het gebruik van beeld voor mensen die de kerkdienst niet bijwonen. Kerkteléfono maakt steeds meer plaats voor kerktelëvisie. Straks komt het beeld rechtstreeks bij alle mensen thuis. Een groot voordeel is dat De Fontein veel jonge leden heeft, die goed in staat zijn om in een videogroep professioneel met deze apparatuur aan de slag te gaan."

de kerk.

Nadat de installatie klaar was, zorgden de medewerkers van Schaapsound voor een goede overdracht aan de mensen die ermee gaan werken. De koster en de videogroep werden geïnstrueerd, de verschillende instrumenten van de muziekgroep werden goed gemixt. Er kwamen mensen proefzingen en proefmusiceren om de installatie in te stellen.

Beamers

De installatie voor beeld in de Fontein biedt straks duizend en één mogelijkheden. Hoe de beamer en de camera's straks precies gebruikt zullen worden, zal de praktijk leren. De Ruiter: "Onze gemeente is breed samengesteld, van gereformeerde bond tot evangelisch. Iedereen heeft een beeld van wat er in een kerkdienst wel en niet gewenst is. Voor de een kan de beamer niet genoeg aan, de ander is terughoudender. Wij willen zeker rekening houden met gevoeligheden en bespreken de mogelijkheden met de gemeente. Het besef dat wij elkaar willen vasthouden leeft in onze gemeente sterk. Aan de andere kant willen we ook nieuwe dingen proberen, omdat wij denken dat het gemeentelëven daarmee gediend is. En de installatie kan het aan."

Kosten

De Fontein beschikt nu over een zeer complete en behoorlijk kostbare installatie. Schaap realiseert zich terdege dat niet iedere gemeenten een fors budget wil of kan vrijmaken. "Ondanks de teruglopende inkomsten in veel kerken is de trend dat kerken en gemeenten het steeds beter voor elkaar willen hebben. Ook voor kleinere kerken met een meestal kleiner budget zijn wij creatief in het aanbieden van een kwaliteitssysteem dat voldoet aan de wensen, zoals voor de Adriaan Janskerk in Rotterdam-IJsselmonde en de protestantse kerk in IJlst, een van de elf Friese steden." Over de kosten vertelt De Ruiter: "De kosten voor de installatie waren met een budget, geraamd door Peutz, als deelbegroting opgenomen in de totale begroting. Met dat budget hebben wij deze installatie kunnen aanschaffen. Als je het bedrag afzonderlijk had moeten vrijmaken, waren er misschien mensen geweest die vonden dat het wel een tandje minder kon. Wij zijn overigens volledig transparant geweest, de kosten voor beeld en geluid zijn keurig terug te vinden in de begroting en straks in de rekening." / KP

Voor de een kan de beamer niet genoeg aan, de ander is terughoudender.

in deze gemeente ook veel muziek: een orgel, een vleugel, een combo met de nodige elektronische instrumenten. Dat moet allemaal goed klinken, zonder te veel tijdelijke aanpassingen. Het werd een zeer professionele installatie, geavanceerd, waar de kerk met gemak tien, vijftien jaar mee verder kan. De installatie is gemakkelijk te bedienen. Vroeger, bij analoge systemen, gebeurde het nogal eens dat iemand aan de knopjes van de installatie zat en het

tijdens de preek de camera ook gewoon uitzetten. En weer aan als er gedoopt wordt. De Fontein had geen ervaring met beeld. De Ruiter: "Er zijn op dit gebied allerlei ontwikkelingen gaande, als je denkt aan de mensen thuis, die niet naar de kerk kunnen komen. Er is toenemende aandacht voor beeld, in plaats van enkel kerkteléfono via een speaker. Daar komt bij dat onze kerk behoorlijk groot is. Als je bij een doop of trouwdienst achterin zit, zie je weinig. Camera's kunnen in beeld

De camera's zijn aangesloten op een DVD-apparaat, zodat er direct een opname gemaakt kan worden. Ook als een technische crew ontbreekt en de koster er alleen voor staat, bijvoorbeeld bij een begrafenis of trouwerij, kunnen er goede opnames worden gemaakt. Onder tien presetknoppen, eenvoudig te bedienen, maakt de camera opnames van: het gehele liturgische centrum, de lezenaar, de tafel, de kansel, het doopvont, de knielbank, het orgel en de entree van

Nicolaïkerk Appingedam

Schaapsound is dé leverancier van kerkgeluidsinstallaties, projectie- en videoapparatuur en moderne oplossingen voor kerkteléfono en kerkTV.